

Uttalande - BFN U 99:1

Tilläggsupplysningar om andelsinnehav

5 kap. 8 § och 9 § samt 7 kap. 15 § och 16 § årsredovisningslagen (1995:1554; ÅRL)

Bakgrund

Uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag i årsredovisningen

Enligt 5 kap. 8 § ÅRL skall ett bolag för varje dotterföretag och intresseföretag, i vilket bolaget självt äger eller genom mellanman innehar andelar, lämna vissa tilläggsupplysningar. Sådana tilläggsupplysningar skall bolaget också lämna i fråga om andra företag i vilka bolaget äger en kapitalandel på minst 20 procent.

Följande upplysningar skall lämnas:

1. namn, organisationsnummer, säte och eget kapital,
2. resultatet för det senaste räkenskapsår för vilket årsbokslut har upprättats,
3. bolagets kapitalandel och, om rösträttsandelen avviker från kapitalandelen, rösträttsandel i företaget, samt
4. antalet andelar och dessas värde enligt balansräkningen.

Ett bolag som är obegränsat ansvarig delägare i ett annat företag skall dessutom lämna upplysning om detta företags namn, organisationsnummer, säte och rättsliga form.

I 5 kap. 9 § ÅRL görs vissa undantag från dessa upplysningskrav. Generellt gäller att en uppgift får utelämnas om den är av ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild. Vidare kan Patent- och registreringsverket (PRV) medge att en uppgift utelämnas, om uppgiften har sådan karaktär att den kan vålla allvarlig skada för något av de berörda företagen om den blir offentlig. Om ett bolag med stöd av dessa bestämmelser utelämnat någon uppgift, skall bolaget i årsredovisningen upplysa att så har skett.

I vissa särskilt angivna fall får uppgift om eget kapital och resultat utelämnas. Det gäller för det första om bolaget äger andelar som motsvarar mindre än hälften av det andra företagens eget kapital och detta företag inte offentliggör sin balansräkning. För det andra får uppgift om eget kapital och resultat utelämnas beträffande dotterföretag eller intresseföretag som omfattas av en koncernredovisning som upprättas av bolaget eller - under vissa förutsättningar - av ett moderföretag högre upp i koncernen (jfr 7 kap. 2 § ÅRL).

Uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag i koncernredovisningen

Även koncernredovisningen skall innehålla upplysningar om moderbolagets innehav av andelar i dotter- och intresseföretag. Moderbolaget skall dessutom lämna upplysningar om andra företag i vilka bolaget eller något annat koncernföretag innehar minst 20 procent av kapitalet. Uppgifter om företag av sist nämnt slag behöver dock inte lämnas om uppgifterna är av ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild.

Upplysningar skall lämnas om namn, organisationsnummer och säte samt den kapitalandel som koncernföretag innehar i företaget. Liksom beträffande årsredovisningen kan PRV medge att en uppgift utelämnas, om den har sådan karaktär att den kan vålla allvarlig skada för något av de berörda företagen om den blir offentlig (7 kap. 16 §).

Det är tillåtet att publicera en koncernredovisning tillsammans med koncernrevisionsberättelsen utan hinder av att koncernredovisningen saknar fullständiga uppgifter om andelar i dotterföretag, intresseföretag och andra företag där innehavet uppgår till minst 20 procent av kapitalet. En förutsättning för detta är emellertid att de utelämnade uppgifterna är av ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild.

Om ett moderföretag publicerar sin koncernredovisning i ofullständigt skick, skall det av publikationen framgå att den inte är fullständig och att den fullständiga versionen har givits in till PRV (8 kap. 15 och 16 §§).

BFNs bedömning

Uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag i årsredovisningen

Kravet i 5 kap. 8 § ÅRL på upplysningar i årsredovisningen om andelar i dotterföretag och vissa andra företag gäller från och med den 1 januari 1999 endast innehav i sådana företag i vilka det redovisande bolaget självt - direkt eller genom bulvan eller kommissionär - innehar andelar. Ett moderbolag behöver alltså inte lämna upplysningar om indirekta innehav, dvs. andelar som ägs eller innehas av ett dotterföretag.

Samtliga uppgifter som anges i paragrafen får vidare utelämnas beträffande andelar i vilande företag eller andra företag av mindre betydelse. För att summan i noterna skall stämma överens med värdet på respektive post i balansräkningen bör andelarnas totala bokförda värde anges även när de inte specificeras.

Beträffande möjligheten att i vissa fall utelämna upplysningar om eget kapital och resultat i dotterbolag gäller följande. Ett dotter- eller intresseföretag anses omfattat av en koncernredovisning om det har konsoliderats enligt förvärvsmetoden, poolningsmetoden, kapitalandelsmetoden eller klyvningsmetoden.

Lagen kräver inte att andelarnas verkliga värde anges. Om andelarna i dotterföretag, intresseföretag eller andra företag i vilka det redovisande bolaget innehar minst 20 procent av kapitalet är registrerade eller noterade på en svensk eller utländsk börs eller på en auktoriserad marknadsplats, bör det redovisande bolaget dock belysa värdet på sina andelar i dessa företag genom att ange börsvärde eller motsvarande värde på balansdagen. Hur en specifikation av andelar i dotterföretag kan återges exemplifieras här i ett enkelt typfall.

<i>Uppgift om företag m.m.</i>					<i>Innehavets omfattning</i>		<i>Innehavets värde</i>	
Företagets namn	Organisationsnummer	Säte	Eget kapital*	Resultat*	Antal andelar	Kapitalandel i procent**	Bokfört värde	Börsvärde eller motsvarande
Dotterföretaget A	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	100 %	xxxx	xxxx
Dotterföretaget B	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	100 %	xxxx	xxxx
Dotterföretaget C	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	70 %	xxxx	xxxx
							xxxx	xxxx

* I vissa fall behöver inte uppgift lämnas om företagets eget kapital och resultat.

** Även rösträttsandelen skall anges om den avviker från kapitalandelen.

Uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag i koncernredovisningen

I 7 kap. 15 § ÅRL görs inget undantag från upplysningsskyldigheten beträffande indirekta andelsinnehav. Den koncernredovisning som skall lämnas till PRV måste därför innehålla upplysningar inte bara om andelar som direkt innehas av moderbolaget utan också om andelar som innehas av dotterföretag (inklusive dotterdotterföretag etc.).

Som framgår av 8 kap. 16 § ÅRL får koncernredovisningen publiceras tillsammans med koncernrevisionsberättelsen även om uppgifter som är av ringa betydelse för kravet på rättvisande bild utelämnats. Uppgifter om innehav i vilande företag kan med stöd av denna bestämmelse utelämnas liksom uppgifter om innehav i andra företag som är av mindre betydelse.

Har upplysningar av nu aktuellt slag utelämnats i en koncernredovisning, skall det anges att redovisningen av andelsinnehavet är ofullständig och att den fullständiga koncernredovisningen kan erhållas från PRV.

I koncernredovisningen bör i likhet med vad som sagts ovan om årsredovisningen uppgift lämnas om börsvärde eller liknande värde för andelar som är registrerade eller noterade på svensk eller utländsk börs eller på auktoriserad marknadsplats.

I den mån samma upplysningar skall lämnas i års- och koncernredovisningen, kan de tas in i en uppställning som är gemensam för moderbolaget och koncernen.

Upplysningar avseende innehav av andra andelar (års- och koncernredovisning)

ÅRL kräver inte att tilläggsupplysningar skall lämnas om andra andelar än andelar i dotterföretag, intresseföretag och andra företag i vilka bolaget innehar minst 20 procent av kapitalet. Det innebär en begränsning av upplysningsskyldigheten i förhållande till vad som gällde innan ÅRL trädde i kraft 1996. Då fanns i bl.a. aktiebolagslagen mera långtgående krav på upplysningar om samtliga andelsinnehav. Vissa av dessa upplysningar är av sådant intresse att de bör lämnas även i fortsättningen.

För andelar som är registrerade eller noterade på en svensk eller utländsk börs eller på en auktoriserad marknadsplats bör i årsredovisningen, för att belysa innehavets värde, bokfört värde samt på balansdagen gällande börsvärde eller liknande anges. Dessa värden behöver inte anges post för post utan kan föras samman, varvid anläggningstillgångar och omsättningstillgångar hålls isär.

Hur en tilläggsupplysning angående andelar kan utformas exemplifieras här i ett enkelt typfall.

	<i>Bokfört värde</i>	<i>Börsvärde eller motsvarande</i>
Noterade aktier och andra andelar, anläggningstillgångar	xxx	xxx
Noterade aktier och andra andelar, omsättningstillgångar	xxx	xxx

Motsvarande upplysningar bör lämnas i koncernredovisningen. I den mån samma upplysningar skall lämnas i års- och koncernredovisningen, kan de tas in i en uppställning som är gemensam för moderbolaget och koncernen.

Detta uttalande ersätter BFN U 96:3 Specifikation av aktier och andra andelar och BFN U 97:1 Tilläggsupplysningar rörande vissa aktier och andra andelar, som därmed upphör att gälla.